D • N
5/8 1949

Staten och friheten

Ungefär samtidigt och i samma anda har två framstående författare tagit upp det gamla problemet om hur man skall förena den ständigt växande statsverksamheten med den frihet och det utrymme för självständiga initiativ som hör till förutsättningarna för ett rikt och lyckligt liv. Den ene är Bertrand Russell, som samlat en serie radioföreläsningar i boken "Authority and the Individual" (på svenska "Samhället och individen", Natur och Kultur, pris 4: 50). Den andre är chefen för det ryska institutet vid Columbiauniversitetet i New York, G. T. Robinson, i den första uppsatsen av "Foreign Affairs" för juli månad. Robinson utgår från att Västern bör söka utforma och precisera den åskådning som ligger bakom avskyn för alla totalitära tendenser och därigenom skapa en motvikt till kommunismens ideologi; det gäller härvid att klargöra att ökat välstånd inte är nog, utan att människorna kräver självstyrelse och självverksamhet, i och utom det dagliga arbetet. Russell kommer genom en snabbskiss över världsutvecklingen till liknande resultat. Utjämning, trygghet och rättvisa är inte nog, vi begär också "former av äventyr, faror och tävlan, som är förenliga med ett civiliserat liv".

Synpunkter som dessa är i och för sig ägnade att väcka misstankar. Vi är vana vid reaktionärer som skyler sin motvilja mot sociala reformer genom fraser om det fria och obundna livets tjusning. Men i detta fall är sådana misstankar oberättigade. Russell och Robinson vill inte gå tillbaka, utan gå vidare. Vad de framhäver är att den ökade frihet som själva välståndet ger måste kombineras med en frihet som ger rum för enskilda insatser — inte i första hand i produktionens intresse, utan därför att människorna önskar en sådan frihet och gläds åt den. Möjligen kan det sägas att de båda författarna i vissa avseenden föregriper utvecklingen — att de inte tillräckligt beaktar den väldiga ökning av produktionen som även i moderna och relativt välstående samhällen krävs för att alla skall få trygghet och en anständig bärgning.

Lösningen ligger inte i statsdrift. Även om socialisering skulle medföra maximal produktion och ekonomisk jämlikhet, vilket är högst tvivelaktigt, skulle den, skriver Robinson, inte göra arbetet mindre enformigt och tråkigt, sannolikt tvärtom. Russell uttrycker sig än klarare på denna punkt. "Då vi tänker konkret, inte abstrakt, finner vi i stället för 'staten' vissa människor som har mera makt än andra. Att förhärliga 'staten' blir därför i realiteten att förhärliga det härskande fåtalet. Ingen demokrat kan godta en så alltigenom orättfärdig åskådning." Friheten måste värderas lika högt som folkstyrelsen, ty "ett samhälle där var och en är en slav under alla är blott föga bättre än ett samhälle där var och en är slav under en despot". Genomförd statssocialism skulle efter all sannolikhet leda till likriktning i fråga om böcker och tidningar, och "inom detta område vore likriktning en katastrof". Den strid som förts mot kapitalismen skulle vara fruktlös "om den endast hade till följd att byråkraternas makt ersatte kapitalisternas". De påståenden om socialiseringens fara för friheten som svenska socialister inte anser värda att diskutera är alltså enligt labourmannen Russell oemotsägliga.

För att statsmakten, vars utvidgning varit värdefull från rättvisans och den sociala trygghetens synpunkt, inte skall förkväva den enskildes självverksamhet måste andra tendenser än de nu bestämmande föras till seger. Själva arbetet måste ge ökat utrymme åt frihet och initiativ. Både Robinson och Russell begär ökat inflytande för de anställda och utvidgning av självstyrelsen över huvud, helst inom relativt små enheter. Det är samma tankar som uppburit syndikalismen och gillesocialismen och som spelat en ständigt större roll inom nyliberalismen — ledmotivet är inte i första rumhet produktionens ökning, utan önskan att skapa större arbetsglädje och en känsla av aktiv medverkan under bevarande av den enskilda driftens fördelar. Svårigheterna att nå en praktisk lösning är stora, men det gäller ett mål på lång sikt, som man successivt kan närma sig. Att verka för en ökning av antalet självständiga näringsidkare är en annan väg — varvid inte bara produktionsresultatet utan också självständighetens värde måste beaktas. Lika viktigt är att fritiden erbjuder de möjligheter till spontan och skapande verksamhet utan vilka ett liv även i välstånd blir olidligt tråkigt.

Den största socialreformen

En standardhöjning för de yrkesverksamma, den majoritet av vars insatser alla direkt eller indirekt beror, måste alltid vara den främsta riktpunkten för en långsiktig politik. En sådan standardhöjning kan genomföras på många sätt: skattelättnader, lönehöjningar och arbetstidsförkortningar är de tre huvudvägar på vilka frukterna av en produktionsstegring snabbt kan fördelas mellan de många löntagarna.

En Gallupundersökning i våras visade att skatterna i mycket vida kretsar utgör en verklig broms på arbetsviljan; det var en tydlig demonstration av satsen att skattelättnad är den viktigaste större socialreform som just nu kan komma i fråga. De fortsatta undersökningar som publicerats i veckan ger åtskilliga hållpunkter för dem som har att överväga om framtida produktionsstegringar helst bör fördelas i form av bättre löner eller i form av ökad fritid.

Anmärkningsvärt nog visar det sig att inte mindre än 22 procent med bestämdhet väljer ökad fritid, även om det skulle betyda sjunkande inkomster. Siffran för dem som föredrar ökad fritid framför högre lön blev så stor som 39 procent. Naturligtvis var det åtskilligt fler som förordade lönestegringslinjen, men det framgår tydligt att dessa i regel måste ha givit uttryck åt ett mindre pressande behov än det som förmådde så pass många att sätta ökad fritid främst på önskelistan.

Nu är det självklart att den minoritet som vill ta sänkt lön för att få ökad ledighet inte kan pressa sin vilja på organisationerna eller statsmakten. Med hänsyn till deras fall kan man inte komma längre än att sträva efter ökad smidighet, större individualisering på arbetsplatserna. Men den grupp på 39 procent som vill ha framtidsförbättringar i form av ökad fritid vid bevarad inkomstnivå kan onekligen göra anspråk på att få sina skäl allvarligt vägda mot de 48 procent som hellre tar ökad inkomst vid oförändrad arbetstid.

Det finns nämligen mänskliga värden som inte kan köpas med pengar. Dit hör främst de möjligheter till kulturell utveckling, till insatser i det gemensamma samhällslivet, till vanlig rekreation som inte kan komma de många till del utan en arbetstidsförkortning. För dem som strävar efter ökad demokrati i betydelsen ökad likvärdighet mellan människorna ter sig ingen socialreform större än denna.

PRESSGRANNAR

Ansvaret för Sportexpo-affären kommer rimligtvis att bli grundligt utrett. Morgon-Tidningen (s) förefaller emellertid angelägen att fälla sitt domslut så snabbt som möjligt:

> Det personliga moraliska ansvaret tycks den vittfamnande Lingiadchefen gymnastikdirektör Agne Holmström få dela med utställningens ledare, redaktör Ake Svahn och generalkommissarie Adelsohn. Den senare lär samtidigt som han är utställningens generalkommissarie också representera utställningens största fordringsägare — den firma som uthyrt utställningsbyggnaderna. En säregen kombination.

Nyblivne kommendören Holmström har haft brått att presentera sitt alibi, en propagandaresa till Amerika. Förlagsredaktör Svahn är alltid överlupen med göromål och hr Adelsohn är sjuk. För en fjärde person presterar Morgon-Tidningen själv ursäkterna:

> Man har också förmått personer i hög officiell ställning att i god tro ställa sig som beskyddare för ett företag, som skulle göra god propaganda utomlands för såväl Sverige som kulturnation som för svensk exportindustri.

Det är stadsfullmäktigeordföranden Carl Albert Anderson vars roll skildras på detta sätt. Ett par ord bör tilläggas på den punkten. Det är tydligt att direktör Andersons ställning i borgenärers ögon väckt förhoppningar att Stockholms stad skulle träda emellan; det förefaller också sannolikt att hans inflytande underlättat företagets vidlyftigheter. Detta är något högst reellt, som kastar en skarp och obehaglig belysning över Gymnastikförbundets system att placera toppfigurer ur det offentliga livet som ett slags skyltar på sina främsta poster. De kommer i falsk ställning. Carl Albert Anderson har i hemsökelsens stund inte undflytt obehagligheterna. Han bör också visa förståndet att bryta med systemet så snart läget klarnat. Det tillhör hans ansvar.

Regeringens självbelåtenhet, illustrerad i statsministerns historieskrivningar på söndagarna, möter en hovsam men bestämd gensaga i Ljusnan (fp):

> Statsministern försöker göra troligt att de "mindre partierna" inte vågade ta ansvaret för de impopulära åtgärder, som blevo nödvändiga, utan att socialdemokraterna ensamma fingo bära den tunga bördan. Oppositionen rekommenderade dock en restriktivare politik på den tid, då regeringen ansåg den "hårda linjen" obefogad och onödig, innan vi nått så långt ner i botten att balansen kunnat återställas med mindre tvångsmedel än nu blivit nödvändigt. Innebär statsministerns ord en förebråelse för att oppositionen inte ville befria regeringen från ett ansvar, som den i första hand själv borde bära?

Hr Erlanders polemiska konster känns igen vid det här laget, och det är väl inte sannolikt att åhörarna fäster sig så mycket vid dem. Allvarligare är hans vana, delad av regeringskollegerna, att förstora upp de framgångar som vunnits genom stabiliseringspolitiken. Folk tror så gärna att det blivit bättre och drar så gärna slutsatsen att då behöver vi inte fortsätta med återhållsamheten. Som bakgrund till förhandlingarna om 1950 års priser och löner är den excellenta framgångspropagandan ett ganska farligt förehavande.

Riksdagens makt över handelsavtalen är tydligt uttryckt i grundlagen. Regeringen har under de senaste åren visat en växande respekt för formerna härvidlag. Men en undersökning av docent Nils Andrén, publicerad i Statsvetenskaplig tidskrift, visar att det sannerligen inte är mera än formerna man bryr sig om att iaktta. Handelstidningen (fp) sammanfattar och kommenterar:

> Det har blivit regel att handelsavtalen föreläggas riksdagen först sedan de redan trätt i kraft. 1946 gällde detta fyra av elva, 1947 sex av sju. 1948 blev det än värre. Samtliga de traktater, som då underställdes riksdagen, hade vid propositionens avlämnande varit i kraft längre eller kortare tid. I fyra fall hade traktaterna t. o. m. givits retroaktiv verkan.

Riksdagen kan icke rimligtvis avslå ett avtal som redan är i tillämpning och som givit anledning till mer eller mindre omfattande affärstransaktioner. Det hela blir ingenting annat än en inregistrering:

> Även på annat sätt har riksdagens prövningsrätt satts ur spel. De avtal, som numera avslutas, äro i regel vad man kallar ramavtal, vilka icke åtföljas av några varulistor. Dylika uppgöras i stället i efterhand och komma icke till riksdagens kännedom även om de åtminstone i regel vidarebefordras till utrikesnämnden. Med denna ordning följer att listorna icke heller offentliggöras. Vi äro alltså på god väg tillbaka till krigsårens sekretess på det handelspolitiska området.

En typisk effekt av centraldirigeringen. Obehagligt nog tycks riksdagen inte ha det rätta intresset för att hävda sina rättigheter mot det faktiska maktövergrepp som äger rum.

Vi har i dag 150.000 motorcyklar mot 110.000 före kriget, upprepar KAK-direktören Hagardt i ett brev med anledning av den kritik som på denna spalt riktats mot hans radioeko om motorcykelolyckorna:

> Nya generationer har kommit till, och de många nya förarna är naturligtvis inte fullt vana. Av detta följer, att de inte heller själva förstår vilka risker de kan ta och inte får ta. Vi har inga direkta belägg för att motorcykelolyckorna skulle vara flera än olyckorna med bil eller flyg, proportionellt sett. Men motorcykelolyckorna är ofta förenade med svåra personskador. Motorcyklisten är helt oskyddad. Bilen däremot är ju betydligt säkrare att åka i. Detta gör att betydligt flera motorcykelolyckor får dödlig utgång. Det är detta som gör att pressen, särskilt i rubrikerna, gör så stor sak av motorcykelolyckorna.

Ett dylikt konstaterande kan väl knappast tydas därhän att KAK skulle försöka släta över "drulligheten på motorcykel", tillägger hr Hagardt. Han märker tydligen inte själv att han arrangerat sina fakta och synpunkter ungefär som en försvarsadvokat lägger upp saken åt sin unge klient.

Förlängd semester påyrkar den socialdemokratiske ungdomsordföranden i sitt organ Frihet:

> Utan tvekan är två korta semesterveckor under ett helt arbetsår en alltför liten ledighet. När de en gång tillkom var dock semester ett okänt begrepp för folkets flertal och innebar därför ett stort och uppskattat kliv framåt. Socialdemokratin har emellertid aldrig ansett denna tvåveckorssemester som någon slutstation.
>
> När det från socialdemokratiskt håll under senaste valrörelsen restes krav på tre veckors lagstadgad semester var det därför ingen propagandafras för stunden avsedd att efteråt läggas på hyllan för att gömmas i tjocka lager av damm. Det var fråga om ett önskemål som bars upp av stora grupper arbetare, vilka trots hård sysselsättning hittills fått nöja sig med 14 dagars ledighet. Få önskemål torde också vara mera välmotiverade än detta.

Få önskemål är mera angelägna än förkortad arbetstid. Men det är uppenbart att en förkortning av arbetsveckan ger betydligt större mänskliga värden och låter sig organiseras mycket bättre än en förlängning av semestern. Den socialdemokratiska framstöten om en extra semestervecka var, sakligt sett, felinriktad. Nu har också en Gallupundersökning visat att en klar majoritet bland de yrkesverksamma föredrar kortare arbetsvecka framför längre semester.

Ny svensk Kalevala

Vinjett av Gallen-Kallela: Saafis flickor på stranden vid Lemminkäinens ankomst.

KALEVALA
Översättn. av Björn Collinder
Ill. av Axel Gallen-Kallela.
AB Bokverk. Inb. 85 kr.

ELIAS LÖNNROTS och det finska folkets Kalevala är kanske, såsom professor Collinder i företalet till sin översättning av "nationaleposet" framhåller, för mosaikartad för att som strikt epos kunna ställas vid de homeriska epernas sida, men där finns andra förtjänster, framför allt ett sinne för naturen som tar poetisk form i en ljudgestalt och en meter som kanske är mera rikt skiftande än andra jämförbara diktverks. Dess poetiska värde inrangerar den nog i alla fall i världslitteraturen. Därom är alla som kan läsa Kalevala på originalspråket (och tjusas av ordkonst) övertygade.

Problemet att genom översättning till andra språk sprida den glädje som kan vinnas ur denna rena källa ter sig emellertid i princip olösligt. Inte kan man översätta poesi så att det blir detsamma som originalet! — Det finns dock goda översättningar? Javisst, ett mer eller mindre "närapå" kan nås t. o. m. då det gäller översättning från finskan till så väsensfrämmande språk som de indoeuropeiska i gemen. Den närmaste motsvarigheten kan vi kalla den bästa och en som är någorlunda nära god.

Det är ljudgestalten och metern i Kalevala som kan komma en översättare att misströsta. Likväl vore det en förlust om försök att göra det omöjliga inte gjordes.

Låt oss se hur dessa ting är beskaffade i Kalevala. Att så gott som varje rad har två eller tre allitterationer faller kanske först i ögonen. Ofta betraktas väl allitteration som en ganska billig utsmyckning. I Kalevala är den ett strukturellt element, konstfull och kompletterad med assonans och rim. Ej sällan kan man iaktta att ett ord har valts framför allt med hänsyn till allitterationen och med ett visst sorglöst nonchalerande av dess vanliga betydelse. Diktaren förefaller nästan att ha varit medveten om att orden isolerade från varandra ingenting betyder och att man genom sammanhanget kan ge dem vilken betydelse som helst. Eller att i poesin formen kan vara viktigare än betydelsen.

Allitterationen vädjar egentligen inte till ögat utan till örat, och vid tyst läsning förmedlas intrycket av den inre rösten. Det är även med den, inte med ögat enbart, som man bör läsa poesi, om man vill komma underfund med meningen. Allitterationen är ett sätt att förmedla mening. Och poeten kan säga mera med allitteration än utan den. För den poetiska meningen i Kalevala är allitterationen av väsentlig betydelse och måste av en översättare bevaras så fullständigt som möjligt. Dubbla allitterationer symmetriskt placerade förekommer. Också i Collinders översättning. Den är den bäst allittererade av de svenska översättningarna och hör sannolikt till de bästa över huvud i det avseendet. — Ett exempel valt på måfå (Fjortonde sången, "ömselynte Lemminkäinen" anropar skogsguden om jaktlycka):

Skog, var huldrik, hed, giv hugnad, Tapio var mig väl bevågen!
För mig dit till furudungen, led mig hän till lövskogshöjden,
Dit där villebrådet vistas, där en härlig fångst kan hämtas.

Assonans sköter väl svenska språket om mer eller mindre av sig självt, svenskan har klang. Lediga rim är det hopplöst att försöka ge på svenska i samma utsträckning som i originalet, där adjektivets vokalklingande kongruensböjning med substantivet sköter om saken utan att diktaren behöver bry sitt huvud. Collinder har mycket riktigt nöjt sig med stavrimmen och avstått från det egentliga rimmandet. Att det inte är alldeles omöjligt att rimma visar dock Ohrts danska översättning, som ibland har radslutsrim.

Kalevalas ordförråd är äktfinskt. Det är inte fritt från lånord, men de har alla folklig, efter språkets byggnad anpassad form. Språket är rättframt och mustigt. Det utmärker sig för stor frihet i formbildningen, stor böjlighet, och nya ord improviseras efter behov. En del ord är ålderdomliga och dialektala och förstås inte av en modern finne utan kommentar eller en Kalevalaordbok. Många finska Kalevalaupplagor är också försedda med antingen ordlista eller kommentar eller båda. Collinder är språkman, han har ur svenska språkets skattkamrar letat fram en mängd goda folkliga, ålderdomliga dialektala ord, av vilka varje svensk känner till en del, medan andra är sådana som han måste slå upp i förklaringarna i slutet av boken. Dessa förklaringar gäller nämligen inte bara finska namn, deras betydelse och historia, utan också obegripliga svenska ord. Dessa täcker emellertid ofta begrepp som var gemensamma för svenskar och finnar i forna tider. De försvarar därför sin plats, fast man väl annars gärna vill att en översättning skall förklara originalet utan hjälp av noter. Collinders företal och hans förklaringar i slutet av boken är emellertid vederhäftiga och upplysande. Och hans poetiska språk får ofta en mustig, rakt på sak gående ton som kommer nära stilen i originalet. Så här låter det t. ex. i början av trettonde sången, som handlar om Lemminkäinen på friarfärd till Pohjola:

Ömselynte Lemminkäinen sade så till Pohjagumman:
"Hej, kom hit med dina döttrar, ge mig en av dina jäntor!
Jag vill ta till brud den bästa, längsta flickan uti flocken!"
Pohjagårdens husmor mälte, tog till orda, så hon talte:
"Inte får du någon flicka, ingen utav mina ungmör;
Ej den bästa, ej den sämsta, ej den längsta, ej den minsta —
Du som redan har en hustru, lever med en lagvigd maka!"

På andra ställen, där finskan är på sitt oefterhärmliga självsvåldigt lekande lustigt listigt klingande sätt charmerande, blir med, som det förefaller, naturnödvändighet en översättare mindre listig. Så här kan det låta på finska i en i varierad form återkommande fras som inte betyder mycket mera än "han gick":

Astua lykyttelevi
käyä kälkähyttelevi.

Collinder översätter:

"Så med lätta steg han skrider,
ledigt vaggande han vankar."

Det är rätt och låter bra, men jämförelsen med originalets ljudgestalt kan göra en översättare missmodig. Men läser man Collinders översättning utan jämförelse med originalet, kan man fröjdas över hans klingande svenska språk och hans djupa inlevelse i Kalevalasångernas stil. Han säger i företalet att Lönnrot var mera språkkonstnär än skald och att det var gagneligt för det värv han hade tagit på sig, att göra ett sammanhängande helt av de uppsamlade folksångerna. Jag vet inte vad skillnaden är mellan en språkkonstnär och en skald, men för den svenska översättningen av Kalevala har det säkert varit till fördel att Collinder är något av en språkkonstnär själv. Man kan känna sig imponerad av hans språkkunnighet på samma sätt som man kan vara det av Kalevalasångarnas.

Kalevalas meter är i sång och enligt traditionell översättaruppfattning fyrfotat trokeisk. Men vid läsning får orden behålla sin normala prosabetoning på första stavelsen, och det leder till en rytm som är hart när obegränsat varierad, kontrapunkterad, kunde man säga. Den äkta Kalevalametern påminner starkt om den engelske diktaren Gerard Manly Hopkins "sprung verse"-rytmer. Och varje översättare borde göra sig förtrogen med principerna för dem. Ty det råder inget tvivel om att det som gör Kalevalaöversättningar i allmänhet, även de bästa av dem, för monotona för en modern läsare är just det faktum att så gott som alla ignorerar variationerna i originalets meter. En sådan varierad meter är ofantligt mycket mera levande och verkningsfull än den ovarierade. Detta har professor Olaf Homén tagit fasta på i sin tyvärr alltför starkt förkortade Kalevalaöversättning och infört många kontrapunkterade rader som har den äkta Kalevalarytmen. Det borde inte vara omöjligt för andra svensköversättare heller att finna rytmiska, av i huvudsak daktyler, trokéer, spondéer bestående motsvarigheter till varje rad i Kalevala. Det kan vara mödosamt att börja med, liksom det först verkar chockerande för ett öra som har vant sig vid den monotona tumti-tumti-tumti-tumti-rytmen, att stöta på de kontrapunkterade raderna, men om de är lika talrika som i originalet, vänjer man sig snart vid dem och kommer att föredra denna mera levande rytm.

Professor Collinder har inte följt Homéns exempel. Det är synd, ty om han hade gjort det

Byrå nr 295
st. 84/42/70 cm.

Mahogny	kr. 95:—
Alm	kr. 90:—

Önske-möbel från
Strömbergs
möbler
Regeringsgatan 66
Tel. 23 12 30.

Come to Britain

Highland—spelen

COME TO BRITAIN — FAR TILL STORBRITANNIEN

Vid de årliga Highland-spelen samlas alla skotska klaner för att mäta sina krafter och färdigheter i olika lekar, beundra svärdsdansens invecklade turer och lyssna till säckpipornas vilda vinande—mot bakgrunden av hedarnas höstliga skönhet.

Medan Ni är i Storbritannien gör ett besök på Tourist Information Centre, 47 Leicester Square, London, W.C.2.

DAGLIGEN

09.15	Avg.	STOCKHOLM	Ank.	18.10
11.20	Ank.	KÖPENHAMN	Avg.	16.10
12.05	Avg.	KÖPENHAMN	Ank.	15.20
15.40	Ank.	LONDON	Avg.	12.04

ENKEL RESA: Sv.Kr. 394:—
TUR OCH RETUR: Sv.Kr. 710:—

Dagligen täta turer från London till Skottland

BRITISH EUROPEAN AIRWAYS

BEA

Beställningar genom ledande resebyråer eller B.E.A.,
Norrmalmstorg 1, Stockholm. Tel. 23.39.00

Publicerat av THE BRITISH TRAVEL ASSOCIATION (TOURIST DIVISION OF THE BRITISH TOURIST & HOLIDAYS BOARD) och BRITISH EUROPEAN AIRWAYS

Verkligt praktisk tork- och piskställning

Här kommer en verkligt efterlängtad hjälpreda — en enkel och praktisk tork- och piskställning TE-BE. Tar liten plats men ger ändå rum för en hel tvätt — c:a 50 m klädstreck. Kan ställas upp var som helst och streckas mycket snabbt. När ställningen icke användes, monteras armarna ned och ställes in i stolpen, som är ihålig och försedd med dörr. Härigenom hindras smuts och damm att avsätta sig på armarna. Arsenikimpregnerad — ruttnar inte. Priset är synnerligen förmånligt.

Fördelaktigt är att gjuta ett fyrkantigt hål och ställa ned ställningen, då man kan ta in den om man så önskar. Man kan även pressa ned stenar runt omkring ställningen.

Användes med fördel som piskställning, varvid dubbla armar i olika kombinationer kan ordnas för tyngre mattor. Synnerligen lämplig att använda vid vädring av gångkläder m. m.

Pris 39:— kr

TeBe *kombinerad tork- och piskställning*

Klipp ur och sänd in kupongen till
HSB:s EGNAHEMSARTIKLAR
Fleminggatan 41 – Stockholm – Tfn "HSB"
V. g. sänd mig gratis närmare upplysningar om tork- och piskställningen TE-BE
Namn ....
Adress ....
Postadress .... DN. 5/8.

© Tingstensamlingen Publicerad med tillåtelse av Dagens Nyheter AB.